

I ara... Cros

El talonari kuwaitià ha tornat a funcionar eficaçment del tot, amb un centre d'operacions que ha quedat definitivament situat a Barcelona. Ara ha estat el torn del sector químic.

Una participació majoritària en Explosivos Río Tinto i un abordatge a tota regla en l'empresa Cros defineixen un nou grup, líder total al mercat estatal.

Jordi Fortuny

Lf entrada del capital kuwaitià en la societat anònima Cros era probablement una de les últimes coses que els hauria passat pel cap als soferts accionistes de la companyia quan, l'endemà de Sant Joan, el 25 de juny passat, el president de Cros, **Paco Godia**, els intentava convèncer a Barcelona que el futur de l'empresa no era tan ne-

La participació de KIO en el capital de Cros (dalt, i dalt a la dreta) ha canviat el futur de l'empresa com una mitja.

gre com havia semblat temps enrere. **Godia** basava la seva opinió en el fet que les pèrdues de Cros (342 milions de pessetes l'any 1986) s'havien anat reduint els últims anys, i que els efectes de la reconversió del sector químic havien de començar a produir resultats positius aviat.

Això era a començament d'estiu. Justament d'aquí a uns dies, per la Mercè, a començament de la tardor, **Godia** tornarà a presidir la junta d'accionistes de Cros i tornarà a fer un discurs, però aquesta vegada ben diferent. Si llavors va comprometre el seu prestigi personal, explicant als socis de la companyia que ell mateix compraria accions de l'ampliació de capital de

1.003 milions de pessetes que es pensava fer, ara no caldrà que els expliqui gaires coses per convèncer-los. La demanda d'accions de Cros, velles o noves, superarà probablement totes les previsions.

I és que la repercussió en l'opinió pública de l'anunci que el KIO (Kuwait Investment Office) havia comprat al Banc de Santander la seva participació en el capital de Cros ha estat gairebé comparable —salvant les distàncies— a la notícia, fa deu anys, de l'atemptat mortal contra l'aleshores president de la companyia, **Josep Maria Bultó**.

El futur de Cros, als vuitanta anys llargs d'història de l'empresa, ha canviat com una mitja en poc temps. **Paco Godia**, al juny passat, va exposar amb un to greu la situació de l'empresa: tot i que s'havien tancat en els últims temps moltes plantes industrials de l'empresa química i de les filials (com les d'àcid sulfúric a València o la de superfosfat a Badalona), encara hi havia excés de capacitat instal·lada. Hi havia, això sí, el pacte amb el govern espanyol i l'empresa ERT (Explosivos Río Tinto) de vertebrar un gran grup privat espanyol de fertilitzants al voltant de Fosfórico Espanol, SA, societat en la qual participarien a mitges Cros i ERT.

La pugna Cros-ERT

Però la veritat és que Cros i ERT no s'entenen. Calia un ajut de l'administració per afrontar aquesta reestructuració del sector químic estatal i encara no estava gens clar quants diners aportaria l'estat. Aquesta incertesa i la voluntat clara d'ERT d'encapçalar l'operació provocava els recels de Cros. **Paco Godia** i **José Maria Escondrillas**, presidents de les dues companyies, s'havien reunit una vegada i una altra sense aclarir res de res. ERT estava més a prop del govern central, amb la seu a Madrid, i el seu caràcter d'indústria estratègica, productora de matèries d'ús militar, la feia més influent davant del ministeri de **Luis Carlos Croissier**

i, sobretot, del de **Carlos Solchaga**, que havia d'aportar diners per a la reestructuració del sector.

Tot això ha canviat durant aquest «estiu calent» del sector químic. Primer, els KIO, a través del seu holding espanyol, Torras Hostench, prenen una participació majoritària en el capital d'ERT, el 47 per cent. Tot i les declaracions favorables a la gestió d'**Escondrillas** del portaveu dels nous amos, **Javier de la Rosa**, la veritat és que al cap de poc temps comencen a notar-se els símptomes que **Escondrillas** i el KIO no van pel mateix camí. El govern espanyol, que dona el vist-i-plau a l'operació del KIO, deixa de ser l'aliat natural d'**Escondrillas**, en adonar-se que la reconversió del sector químic probablement ja no li costarà ni cinc, perquè els kuwaitians no necessiten subvencions. **Escondrillas** es queda sol. I, a partir d'aquest moment, els esdeveniments es precipiten.

Que el KIO comprés la participació majoritària de Banco de Santander al capital de Cros, i que **Paco Godia** anés a veure **Escondrillas** a Madrid amb ca-

ra de propietari, va ser tota una. **Godia**, ves per on, va entrevistar-se el dia 2 de setembre amb **Escondrillas**, a la seu d'ERT, per dir-li que ara ja no manava —amb bones paraules— i que el consell d'administració de Río Tinto s'hauria d'ajustar a la nova composició de l'accionariat. I que el 47 per cent

del capital de Río Tinto, propietat de Torras Hostench, l'administraria a partir d'ara la Cros.

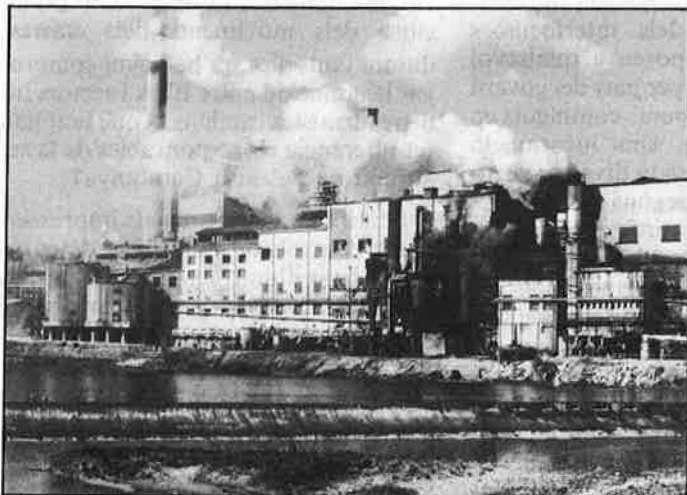
«Febre» a la borsa

Els efectes d'aquests esdeveniments a la Borsa van ser espectaculars. La febre dels inversors va fer pujar el preu

de les accions de Cros des de les 4.500 pessetes que valien a la Borsa de València divendres dia 28 de setembre fins a les 6.305 del passat 3 d'agost, l'endemà de l'entrevista **Godia-Escondrillas**. Unes accions de 500 pessetes de preu nominal, ja d'una empresa que no reparteix beneficis des de fa anys! El fet que ja valgessin 4.500 pessetes cada acció abans d'aquestes notícies sorprenents respon als rumors que durant tot l'estiu han circulat en torn a l'operació Cros-KIO, mil vegades desmentida per **Javier de la Rosa**, fins que va comprovar-se que les mentides les deia ell.

El dia 1 de setembre, abans de la trobada oficial **Godia-Escondrillas** a Madrid, per posar els punts sobre les is després del canvi d'amo de les dues empreses que presideixen, un Jaguar negre i un Mercedes Senator s'aturen davant del Palau de la Generalitat, a la plaça de Sant Jaume de Barcelona. En el primer van **Javier de la Rosa**, vice-president de Torras Hostench, i **Jorge Núñez Lasso de la Vega**, president de la paperera gironina. En l'altre cotxe viatgen **Paco Godia** —«pirat» pels cotxes des que de jove feia curses de fórmula 1— i **Juan Antonio Delgado**, conseller-delegat de Cros.

Tots quatre van a rebre la benedicció presidencial i a comunicar formalment a **Jordi Pujol** l'operació Cros-KIO-Torras Hostench. Que significa la victòria de l'empresa catalana Cros sobre Eplosivos Río Tinto en la pugna per encapçalar el sector químic, dit barroerament. El pont entre els KIO i el govern de la Generalitat ajuda a fer-lo el nou president del Cercle d'Economia i antic conseller d'Indústria del primer govern Pujol, **Vicenç Oller**. **Oller**, que acompanya en aquesta trobada l'actual conseller, **Macià Alavedra**, comparteix despatx al passeig de

L'operació Cros-Kio-Torras Hostench (dalt) significa la victòria en la pugna per encapçalar el sector químic.

Gràcia de Barcelona amb el mateix **Javier** de la Rosa. Es tanca el cercle.

Samaranch i Figueres, consellers

El futur de Cros és ben diferent del de fa pocs mesos, però continua sent incert. En la junta general d'accionistes del pròxim dia 23, a més de l'ampliació de capital «monstre» que permetrà a la vella empresa química catalana fer-se l'ama del sector, caldrà aprovar la remodelació del consell d'administració per ajustar-lo a la nova composició de l'accionariat. Si **Paco Godia** sembla que continuarà presidint la companyia i **Juan Antonio Delgado** continuarà dirigint-la, s'ha de veure què passa amb els altres consellers.

En primer lloc, el vice-president primer, **Emilo Botín-Sanz de Sautuola**. **Botín**, és president de Banco de Santander i, per tant, representant dels antics propietaris de Cros. Els KIO han dit que continuarà en el consell d'administració, perquè el banc de Cros continuarà sent el Santander. Però hi ha altres noms: **Josep Maria Figueres**, president de la Cambra de Comerç de Barcelona; **Juan Antoni Samaranch**, president del Comitè Olímpic Internacional i de la Caixa de Pensions... i així fins a un total de vint-i-dos membres, segons l'última memòria de la societat. Vint-i-dos consellers que s'han trobat «administrants», de la nit al dia, una empresa del grup KIO, que té la seu a Londres, i que fou titllat pel londinenc *The Economist*, fa poc, com un negoci fonamentalment especulatiu.

I dins del futur de Cros s'ha d'afegir el futur del sector químic estatal, atesa la posició capdavantera que hi tindrà l'empresa catalana dins de pocs dies, quan els accionistes aprovin per aclamació l'ampliació de capital de 50.000 milions de pessetes. És una xifra-pronòstic aventurada per alguns mitjans de comunicació, que segons experts borsaris pot arribar a ser fins i tot de 70.000 milions. Ara el capital de Cros és de 8.023 milions de pessetes.

Amb Cros, Agrocros, Combustibles de Fabero, els Laboratoris Dr. Andreu, Explosivos Río Tinto, Fosfórico Espanol i moltes altres empreses líders han quedat amb un parell de cops de talonari dins l'òrbita dels inversors kuwaitians, que han establert a Barcelona el centre d'operacions a l'Estat espanyol. Amb l'aplaudiment evident del govern de la Generalitat de Catalunya, de la Borsa de Barcelona i dels inversors catalans, malgrat totes les incerteses. •

COLP A L'ESTRUCTURA D'ETA A CATALUNYA

Cau el comando «Barcelona»

Dissabte passat, després d'una operació policial reeixida, queia el comando «Barcelona», clau en l'estructura operativa d'ETA a Catalunya. Després de la caiguda, però, s'obrin alguns interrogants que els responsables del Ministeri de l'Interior encara no han aclarit.

Domingo Troitino Arranz, Josefa Mercedes Ernaga i José Luis Gallastegui, membres de l'escamot «Barcelona» d'ETA-militar, van ser detinguts, dissabte passat, a primera hora de la vesprada, en un pis del número vuitanta del carrer de Mallorca a Barcelona. L'escamot disposava, igualment, d'un pis franc a Castelldefels, una plaça d'aparcament a l'Eixample de Barcelona, i dos *zulos* a l'àrea del Vallès.

La detenció de Troitino, Ernaga i Gallastegui posa punt i a part en la negra història que el 29 de juny passat, a Hipercor, culminà amb la mort de vint-i-una persones. Una anella més en una guerra en què ETA i els representants del govern central tan aviat s'ataquen com seuen «per negociar». L'última informació sobre la «recta de principi de negociacions» vingué la setmana passada de la mà d'una suposada intransigència per part dels interlocutors d'ETA, «que anteposen a qualsevol pacte d'assumpció, per part del govern de l'estat, dels cinc punts continguts en l'alternativa KAS». Una informació assegurada i rectificada diverses vegades en pocs dies, i segons el mitjà des d'on es facilitava la informació.

Mentrestant, Barcelona ha estat centre d'una reeixida operació policial, i els responsables de seguretat de l'estat han donat de seguida, inclús, els noms dels responsables d'operacions aïllades, com ara l'estacionament del cotxe-bomba que va ocasionar la massacre de l'Hipercor. Els mateixos responsables, però, han de fer públiques altres investigacions derivades de dos mesos de seguiment policial. Per exem-

«Número 80, al carrer de Mallorca.

ple, si la detenció ha estat un resultat d'una correcta i decidida utilització dels serveis d'informació i intel·ligència d'Interior, per mitjà de la instal·lació de micròfons i l'observació minuciosa dels moviments dels etarres, durant tants dies, s'ha pogut comprovar la connexió entre ETA i sectors independentistes catalans, a què tant han fet referència els responsables de la seguretat de l'estat a Catalunya?

D'altra banda, ¿calia els impressionants controls de juliol si la detenció va ser fruit d'un tractament exhaustiu de dades domiciliàries particulars que tots els ciutadans han de complimentar? ¿El conseller de Governació de la Generalitat s'assabentà de l'operació per la ràdio o coneixia mínimament l'operació? Són alguns dels interrogants que poden facilitar resultats positius per evitar més hipercors en el futur. •